

Sarajevo, 26.06.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
19.06.2017.- 23.06.2017.

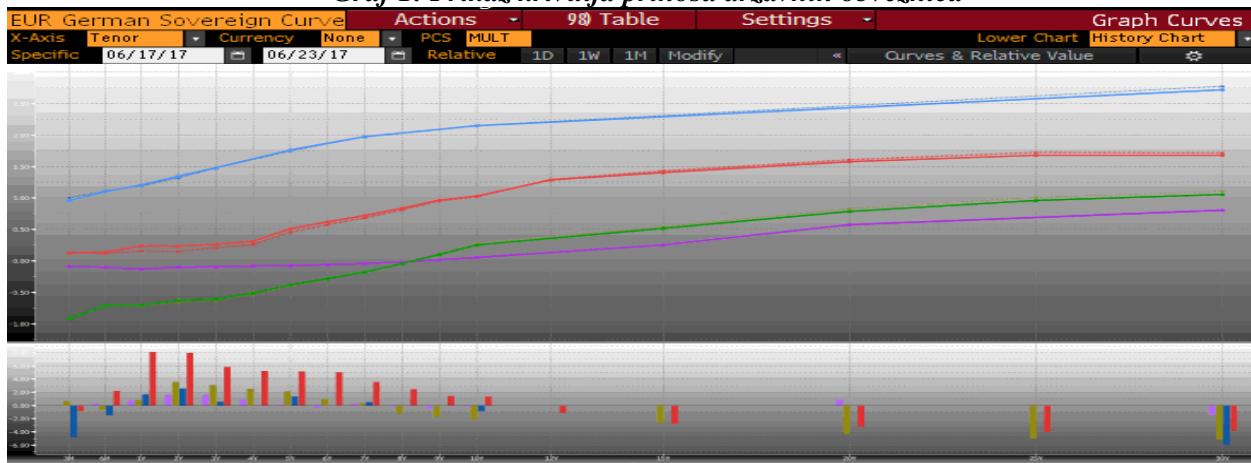
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	16.6.17	- 23.6.17	16.6.17	- 23.6.17	16.6.17	- 23.6.17	16.6.17	- 23.6.17
2 godine	-0,66	- -0,62 ↗	1,32	- 1,34 ↗	0,16	- 0,24 ↗	-0,11	- -0,10 ↗
5 godina	-0,40	- -0,38 ↗	1,74	- 1,76 ↗	0,46	- 0,51 ↗	-0,07	- -0,07 ➔
10 godina	0,28	- 0,26 ↘	2,15	- 2,14 ↘	1,02	- 1,03 ↗	0,06	- 0,06 ➔

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	16.6.17	- 23.6.17
3 mjeseca	-0,854	- -0,806 ↗
6 mjeseci	-0,710	- -0,716 ↘
1 godina	-0,686	- -0,680 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za period od 3 mjeseca do 30 godina na dane 23.06.2017. godine (pone su isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Iz rejting agencije Moody's je, nakon objavljenih rezultata parlamentarnih izbora u Francuskoj, saopšteno da ovakvi rezultati daju vlasti predsjednika Macrona snažnu podršku da sproveđe svoju politiku koja je fokusirana na reforme, a što je pozitivno po izgledu kreditnog rejtinga Francuske.

Njemački Ifo institut je povećao prognoze privrednog rasta Njemačke za ovu godinu na 1,8% sa ranijih 1,5%, te saopštio da su rizici povezani s Brexitom i izborom predsjednika Trumpa u SAD smanjeni u odnosu na početak tekuće godine. Takođe, prognoze privrednog rasta za narednu godinu su povećane na 2,0% sa 1,8%, koliko je ranije očekivano. Ovaj institut očekuje da će ECB započeti s izlaznom strategijom iz programa kupovine obveznica sljedeće godine kako privredni rast u eurozoni bude dobijao na snazi. Istovremeno, u mjesecnom biltenu ECB-a se navodi da ekonomski podaci ukazuju na stabilan privredni rast u eurozoni u drugom kvartalu, te je ukazano na poboljšanje globalnog privrednog rasta nakon prolaska težeg perioda za privredu. Što se tiče inflacije, navodi se da će se kretati blizu trenutnog nivoa u dolazećim mjesecima, te da, iako još uvijek ne postoje uvjeravajući dokazi oporavka potrošačkih cijena, postoje rani znaci cjenovnih pritisaka u proizvodnji i cjenovnom lancu.

Belgija je emitovala sedmogodišnje (0,162%), desetogodišnje (0,599%) i tridesetogodišnje (1,612%) obveznice, a Njemačka obveznice s dospijećem od 30 godina po prinosu od 1,02%, što je za 22 bazna poena manje u odnosu na aukciju održanu prije mjesec dana. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,588%), šestomjesečne (-0,591%) i jednogodišnje (-0,595%), Holandija tromjesečne (-0,63%) i šestomjesečne (-0,638%) trezorske zapise, dok je Španija emitovala tromjesečne (-0,425%) i devetomjesečne (-0,385%), a ESM šestomjesečne (-0,606%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	APR	-	3,2% 3,8%
2.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	APR	-	22,2 35,7
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JUN	-3,0	-1,3 -3,3
4.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JUN	56,6	55,7 56,8
5.	PMI kompozitni indeks – Njemačka (prelim.)	JUN	57,2	56,1 57,4
6.	PMI kompozitni indeks – Francuska (prelim.)	JUN	56,7	55,3 56,9
7.	GDP – Holandija (kvartalno)	I kvartal	0,4%	0,4% 0,6%
8.	GDP – Francuska (kvartalno)	I kvartal	0,4%	0,5% 0,5%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	APR	-	3,3% 4,2%
10.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	APR	-	-2,2% 9,2%
11.	Potrošnja stanovništva – Holandija (G/G)	APR	-	2,7% 1,7%

SAD

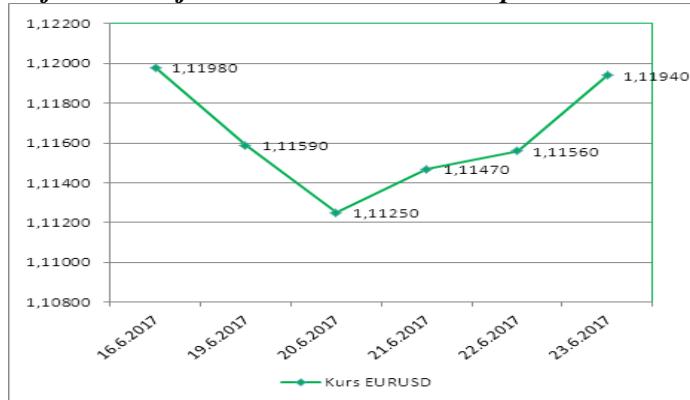
Prnosti američkih obveznica tokom protekle sedmice nisu bilježili značajne promjene. U tom periodu nije bilo objavljuvanih značajnijih ekonomskih indikatora, ali je pažnja učesnika na finansijskim tržištima bila usmjereni na izjave Fedovih zvaničnika, prema kojima je evidentno da su dva glavna faktora o kojima se vode rasprave u Federalnim rezervama: očekivanja budućeg kretanja stope inflacije i budućnost finansijske stabilnosti. Predsjednica Feda Yellen je nakon sastanka FOMC-a izrazila očekivanje da će stopa inflacije biti povećana. Slično mišljenje je dao i predsjednik Feda iz Njujorka Dudley koji je izjavio da je stopa inflacije na nešto nižem nivou, ali da bi trebalo da raste prateći rast zarada zaposlenih s obzirom na to da se stanje na tržištu rada poboljšava, što omogućava Fedu da postepeno umanji monetarne stimulanse. Prema njegovim riječima situacija u privredi SAD je zapravo veoma dobra uzimajući u obzir da je stopa nezaposlenosti na nivou od 4,3%, a stopa inflacije na nivou od 1,5%, te je dodao da su SAD veoma blizu nivoa pune zaposlenosti. S druge strane, predsjednik Feda iz Čikaga Evans je izjavio da je sve više zabrinut zbog nedavnog smanjenja stope inflacije i naveo je da će Fedu trebati više napora da utiče na rast stope inflacije ka ciljanom nivou od 2,0%. Sličan stav ima i predsjednik Feda iz Dalasa Kaplan koji je izjavio da treba sačekati više dokaza o tome da je smanjenje stope inflacije privremenog karaktera. S druge strane, predsjednik Feda iz Bostona Rosengren je izjavio da u eri niskih kamatnih stopa kreatori monetarnih politika moraju da uzimaju u obzir rizike po finansijsku stabilnost koje nose niske kamatne stope. Zamjenik predsjednice Feda Fischer je izjavio da su SAD i druge zemlje preduzele korake da ojačaju sisteme za finansiranje kupovina stambenih jedinica i da je dug period niskih kamatnih stopa uticao na povećanje obima trgovanja ovim nekretninama i na rast njihovih cijena, što je upravo faktor koji je prethodio posljednjoj finansijskoj krizi.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks vodećih ekonomskih indikatora	MAJ	0,3%	0,3% 0,2%
2.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	MAJ	-0,4%	1,1% -2,5%
3.	Indeks prodaje novoizgađenih kuća (M/M)	MAJ	3,7%	-11,4%
4.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Kanzas Sitija	JUN	9	11 8
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	17. JUN	240.000	241.000 238.000

Tokom protekle sedmice EUR je blago aprecirao u odnosu na USD te je kursa s 1,11980 povećan na 1,11940.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice ministar za Brexit Davis započeo je pregovore o Brexitu kojima će se definisati uslovi napuštanja EU, te će se odrediti buduće veze Velike Britanije s EU.

Umjesto dosadašnjeg člana MPC BoE gđe Forbes kojoj mandat ističe krajem ovog mjeseca i koja je na posljednjoj sjednici snažno zagovarala povećanje referentne kamatne stope BoE, imenovana je Silvana Tenreyro.

Tokom protekle sedmice članovi MPC BoE su davali prilično različite izjave. Dok je guverner BoE Carney nastojao da ublaži špekulacije o skorijem povećanju referentne kamatne stope, ističući da prvo želi da vidi kako će se ekonomija kretati tokom pregovora o Brexitu koji će biti intenzivirani u narednim mjesecima. Carney je skrenuo pažnju i na negativne efekte sumorne političke situacije nastale nakon što je na parlamentarnim izborima održanim 8. juna premijerka May izgubila parlamentarnu većinu.

Glavni ekonomista BoE Haldane je izjavio da bi u ovoj godini glasao za povećanje referentne kamatne stope, zauzimajući optimističniji ton u odnosu na guvernera BoE Carneya i ujedno pojačavajući signale različitih mišljenja u BoE. Takođe, odlazeći član MPC BoE gđa Forbes je ponovo pozvala na povećanje kamatnih stopa koje treba da se desi odmah, s ciljem zaustavljanja inflatornih pritisaka koji su rezultat slabljenja GBP.

Premijerka Njemačke Merkel je na konferenciji za novinare koja je održana u Briselu ukazala na to da je prijedlog premijerke Velike Britanije o očuvanju prava građana EU nakon Brexita dobar početak, ali da ne predstavlja prelomnu tačku u pregovorima. Merkel je istakla da je nakon pregovora koji su do sada održani jasno da ih očekuje dug put, te je dodala da će svih 27 članica EU, a posebno Njemačka i Francuska, biti spremne i neće dozvoliti unutrašnja razjedinjenja. S druge strane, Velika Britanija se usmjerava ka 48 najsiromašnijih zemalja i obećava da će zadržati postojeći bescarinski pristup s ovim zemljama za sve proizvode, osim naoružanja, s ciljem jačanja trgovine u trenutnim nesigurnim uslovima i s ciljem pomoći ovim zemljama na unapređenju njihovih ekonomija.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuće (G/G)	JUN	2,8%	1,8%
2.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	MAJ	7,0	6,0
3.	CBI fabričke porudžbine	JUN	7	16

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,87595 na nivo od 0,87990, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2783 na nivo od 1,2718.

JAPAN

Tokom protekle sedmice objavljen je zapisnik sa sjednice MPC BoJ koja je održana 26-27. aprila, a koji je pokazao da su se članovi ovog tijela složili da će suma otkupa javnog državnog duga fluktuirati u sklopu programa kvantitativnih olakšica, ali da ne očekuju promjene koje bi mogле uzrokovati probleme u tržišnim operacijama koje BoJ provodi. Zapisnik je potvrdio da je BoJ postala uvjerenija o pitanju ekonomije, te da je sada manje zabrinuta zbog usporena nivoa otkupa duga, ali je ipak opreznost iskazana u dijelu inflatornih očekivanja. Guverner BoJ Kuroda je izrazio uvjerenost u sveukupan ekonomski rast kao rezultat snažnog izvoza i industrijske proizvodnje, te je dodao da je za BoJ važno da nastavi s kvantitativnim olakšicama i da pažljivo prati trend cijena jer je inflacija i dalje niska, uprkos jačanju tržišta rada. Viceguverner BoJ Iwata je odbacio potrebu povećanja kamatnih stopa u skorijem periodu, naglašavajući da ekonomija i dalje zahtijeva podršku moćnih monetarnih olakšica, uz inflaciju koja je daleko od ciljanog nivoa od 2%. On je, takođe, pozvao na obavezivanje BoJ na povećanje programa otkupa obveznica za 80 biliona JPY godišnje, čak i nakon što je obim kupovina značajno oslabio. Istraživanje koje je proveo Reuters među korporacijama u Japanu je pokazalo da 40% japanskih kompanija smatra da je smanjenje domaće tražnje njihova najveća zabrinutost u naredne tri godine, dok 34% smatra nedostatak radne snage najvećom zabrinutošću, pojačavajući teškoće prevazilaženja problema rapidnog smanjenja i starenja populacije.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

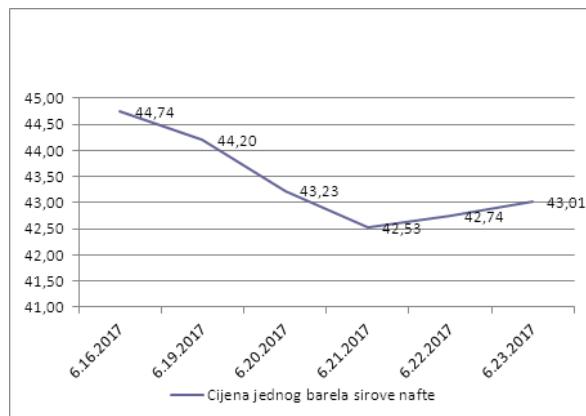
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	MAJ	43,3	-203,4
2.	Izvoz (G/G)	MAJ	16,0%	14,9%
3.	Uvoz (G/G)	MAJ	14,5%	17,8%
4.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	APR	1,6%	2,1%
5.	Porudžbine mašinskih alata F (G/G)	MAJ	-	24,5%
6.	PMI radnointenzivni sektor P	JUN	-	52,0
				53,1

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 124,15 na nivo od 124,50. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY povećan s nivoa od 110,88 na nivo od 111,28.

NAFTA I ZLATO

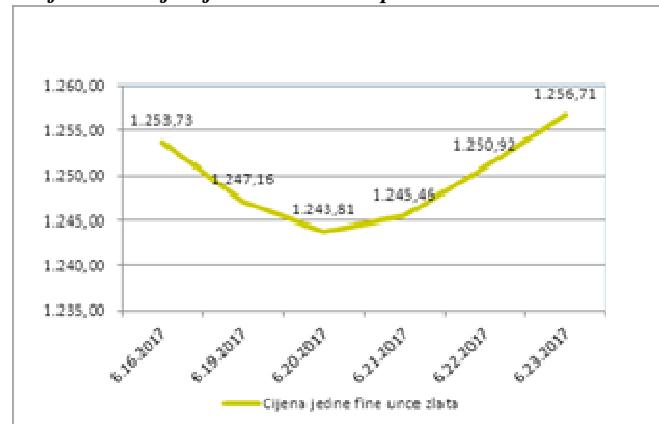
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 44,74 USD (39,95 EUR). Na smanjenje cijene nafte na najniži nivo zabilježen od augusta prošle godine je uticala zabrinutost investitora zbog neravnoteže na tržištu ovog energenta, odnosno viška ponude nad tražnjom. U srijedu je objavljena informacija o smanjenju američkih zaliha nafte za 2,45 miliona barela na sedmičnom nivou, što je veće smanjenje od očekivanog smanjenja za 2,1 miliona barela. Ipak, ova informacija je samo ublažila veće smanjenje cijene nafte. Cijena nafte je od početka godine smanjena za oko 20%, a prema mišljenju analitičara Bank of America Merrill Lynch, mogla bi da bude smanjena na nivo od 30 USD po jednom barelu sirove nafte. Napor pojedinih zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja proizvođača nafte koje učestvuju u sporazumu o smanjenju obima proizvodnje nafte su umanjeni povećanjem obima proizvodnje nafte u drugim zemljama. Tokom protekle sedmice objavljene su informacije o povećanju obima proizvodnje nafte u Libiji i Nigeriji, članicama OPEC-a koje ne učestvuju u sporazumu o smanjenju obima proizvodnje. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 43,01 USD (38,42 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.253,73 USD (1.119,60 EUR). Odluka FOMC-a i izjave Fedovih zvaničnika, koje ne upućuju na njihovu pretjeranu zabrinutost zbog niske inflacije u SAD, uticale su na smanjenje cijene zlata na najniži nivo zabilježen u posljednjih mjesec dana. Doprinos smanjenju cijene zlata dalo je i objavljanje redovnog mjesečnog biltena ECB-a u kojem je navedeno da su umanjeni globalni ekonomski rizici, kao i da je stanje na finansijskim tržištima jačih ekonomskih zemalja bolje nego što je bilo tokom proteklih godina. Tako je u cijena jedne fine unce zlata na zatvaranju tržišta u utorak iznosila 1.243,81 USD. Međutim, značajnije smanjenje cijene ovog plemenitog metala je sprječeno uslijed povećane zabrinutosti investitora za pregovore zvaničnika Velike Britanije i EU o Brexitu. Ipak, krajem sedmice je izraženiji bio uticaj tražnje za sigurnijim investicijama, što se odrazilo i na rast cijene zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.256,71 USD (1.122,66 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.